

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en undersøgelse, der skal kortlægge viden om seksualitet, kønssygdomme, uønskede graviditeter, grænsesætning og fysiske samt digitale krænkelser blandt skolesøgende børn, tilpasset til alle tre trin. Undersøgelsens resultater skal fremlægges inden 1. januar 2022.

(Medlem af Inatsisartut, Stine Egede, Inuit Ataqatigiit)

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde og igangsætte en oplysningskampagne på de sociale medier, hvor der bliver sat fokus på, hvordan man opfører sig og taler til hinanden på disse medier.

(Medlem af Inatsisartut, Nivi Olsen, Demokraterne)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Familie og Justitsområdet)

1. behandling

Naalakkersuisut takker for beslutningsforslagene.

Naalakkersuisut er enig i, at data skal udgøre grundlaget for de indsatser, der igangsættes og prioriteres. Alle børn og unge skal sikres en høj grad af sundhed og trivsel i barndommen, herunder god mental og seksuel sundhed og viden om, hvordan man passer på sig selv og andre.

Dette er der netop fokus på i Inuuneritta III, som er Naalakkersuisuts strategi for samarbejdet om det gode børneliv 2020-2030. Her er målsætningen, at alle børn skal sikres en god og sund start på livet samt en høj grad af trivsel og sundhed i barndommen.

Prioritering af indsatser, der fremmer børns sundhed og trivsel, skal bygge på data og viden.

Lokale data fra blandt andet Skolebørnsundersøgelsen og en kommende Børnedatabase skal være med til at afdække børns og unges sundhed og trivsel, herunder også seksuel og mental sundhed. Disse data skal sikre et solidt grundlag af viden, som baggrund for lokalt at kunne udvælge og prioritere indsatser, der understøtter målet om fremme børns sundhed og trivsel.

Herudover skal en kortlægning af lokale værdier, styrker og muligheder danne grundlag for, at de indsatser, der igangsættes, er tilpasset lokale ønsker og muligheder. Det er derfor afgørende at inddrage borgerne i udvikling af de indsatser, der igangsættes, for at sikre, at indsatserne opleves relevante og meningsfulde i lokalsamfundet.

De indsatser, der igangsættes under Inuuneritta III, skal baseres på evidens og/eller viden om, at indsatserne med stor sandsynlighed vil skabe positive forandringer. Det gælder også indsatser, der skal fremme børns seksuelle sundhed.

Samtidig skal der måles på effekten af de indsatser, som igangsættes under Inuuneritta III. På den måde er det muligt at vurdere, om indsatserne virker efter hensigten.

Under Inuuneritta III skal en række igangværende og kommende indsatser om seksuel sundhed være med til at reducere spredningen af seksuelt overførte infektioner, antallet af uønskede graviditeter, uønskede seksuelle oplevelser og en tidlig seksuel debutalder. Paarisa er i gang med at implementere forskellige sundhedsfremmende og forebyggende tiltag, der både er evidensbaserede, kulturelt relevante og tværsektorielt forankrede. I den forbindelse er der fokus på forældreinddragelse, og visionen er, at der på sigt kan tilbydes undervisning, som fremmer seksuel sundhed, til alle klassetrin.

Naalakkersuisut takker forslagsstilleren for gode input til områder og spørgsmål, som vil kunne implementeres i de kommende skoleundersøgelser af børn.

Vedrørende forslaget om at der skal igangsættes en kampagne om at opføre sig pænt på de sociale medier, er Naalakkersuisut enig i, at sprogbruget på Facebook og andre sociale medier kan være uhensigtsmæssig for en god demokratisk tone. Debattører kan indimellem være direkte truende eller krænkende i deres ytringer og adfærd. Truende eller krænkende adfærd er uønsket i et frit og demokratisk samfund, også selvom der ikke menes noget ondt med ytringerne.

Tankeløshed skal ikke være en undskyldning for at true, krænke eller ydmyge hverken børn eller voksne på sociale medier. De personer, som trues, krænkes eller ydmyges, får eller kan få varige psykiske og sociale mén af det. Ytringer og handlinger på de sociale medier kan i værste tilfælde være strafbare i henhold til kriminallovens bestemmelser.

Oplysningskampagner er én mulighed for at nå målet om bedre tone i debatten. Det er dog Naalakkersuisuts vurdering, at for at ændre adfærd, kræver det mere end bare en kampagne på sociale medier. Det handler om digital dannelse, hvor flere forskellige offentlige myndigheder har et ansvar. Dannelse af sociale normer for acceptabel adfærd på sociale medier er en langvarig indsats og proces.

På Inatsisartuts forårssamling 2019 punkt 43 blev det besluttet, at der skal udvikles en national strategi mod mobning bredt i uddannelsesfeltet for børn og unge, dvs. i daginstitutioner, skoler og ungdomsuddannelser. Naalakkersuisut har allerede igangsat arbejdet, som har særlig opmærksomhed på digital mobning og onlinebrutalisering mellem børn og unge. Det vil være oplagt, at forslaget indgår i dette arbejde.

Med ovenstående bemærkninger skal Naalakkersuisut herved fremlægge følgende ændringsforslag:

“Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremlægge rapport om de foreløbige indsatser om seksuel sundhed målrettet børn og unge, til FM 2022, samt udvide HBSC-undersøgelsen til at omhandle seksuel sundhed.”

Samt

“Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at medtage oplysninger om, hvordan man opfører sig og taler til hinanden på de sociale medier, i det allerede pålagte arbejde om, at Naalakkersuisut skal udarbejde en national strategi for forebyggelse af mobning på førskoleområdet, i folkeskoler og på ungdomsuddannelser. Strategien skal indeholde tidsplan og forslag til implementering.”